

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „КИРИЛ МАДЖАРОВ-1866”

пл. „Възраждане” 1
4702 Смолян, кв. Устово
тел:0301/64505
e-mail:
chitalishtekm@mail.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “КИРИЛ МАДЖАРОВ - 1866” ГР. СМОЛЯН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция по вписванията-Смолян, както следва:

Актуален учредителен №24, том 183, стр-75; ЕИК/ПИК 000608650;
Решение № 860, Фирмено дело: №469/1997.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 11.11.2020 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател - Николай Христов Даритков и Мария Данчева Данчева - Секретар. Дата на изтичане на мандата: 11.11.2023 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 100, последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 13.10.2020 година.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ «Кирил Маджаров-1866» през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно Чл. 2. (1) ЗНЧ, Народно читалище „Кирил Маджаров-1866” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в гр. Смолян, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно Чл. 2. (2) НЧ «Кирил Маджаров-1866» е юридическо лице с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на гр. Смолян.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на

условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2023 г, са съобразени съгласно Чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на гр. Смолян, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. Смолян.
2. Запазване на обичаите и традициите на региона;
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт;
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство.

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на гр. Смолян функционират четири читалища, едно от тях е Народно читалище „Кирил Маджаров-1866”.

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности.

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
 - > Министерство на културата
 - > Областна администрация Смолян;
 - > Община Смолян;
 - > РЕКИЦ ”Читалища”;
 - > Читалища;
 - > Фондация Лале;
 - > Граждански сдружения и фондации: Граждански сдружения и фондации: Първи дамски клуб „За развитие на Община Смолян”;
 - > Сдружение „Родопски хайдуты”;
 - > Фондация „За Родопите”- Бостина;
 - > Общински съюз на пенсионерите;
 - > Инициативен комитет ”ЗА УСТОВО”;
 - > Сътрудничество на доброволци;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Материална база - напълно обновена - 2016 година;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка.
- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
 - спирала на намаляващото и застаряващо население;
 - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна;
 - криза на културния, икономически и трудов пазар;
 - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства:

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот";
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културното минало на кв. Устово. Проучване, на автентични песни, съхранени в архива на читалището и издаване на сборник;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр. Смолян.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални

практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.

- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в гр. Смолян.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян.
- Договор към община Смолян №ФСДБ-21 -03.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в града. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включва в националната мрежа от библиотеки у нас.

. Дейността на библиотеката през 2023 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
- 2.. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 400 читатели.
4. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
5. Инициатива „Книга за всеки” - въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
6. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение;
7. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
8. Литературна гостоприемница - срещи с творци на словото;
9. Вечери на литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото. Четене от изявени европейски автори - Европейски дни на наследството - Европа Директно;
10. Експониране на изложба, кътове с литература, виктурины и др..
- 11 . Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;

12. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека“Николай Вранчев“- Смолян и РЕКИЦ“Читалища“.

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1.Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

- Клуб „Млад приятел на книгата” и клуб „Приятели на книгата”: литературни четения на творби на бележите автори, представяне на творчеството на местни автори, изработване на презентации за годишнини на различни творци.
- Детска музикална школа: обучаване на деца на музикален инструмент - пиано, солфеж и вокално майсторство.
- Школа по народно пеене „Китка виена” - обучение на 8 деца народно пеене и участия в международни, национални и местни конкурси, прегледи ,фестивали, събори и др.

Езикови школи и курсове (*кратко описание*); няма

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

- Краеведчески клуб - Устово - издирване и популяризиране историята на кв. Устово и нейните видни личности през вековете.

Музейни колекции (*кратко описание*). няма.

2.Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

- Фолклорна формация „Звъника”- обработен песенен и автентичен фолклор;
- Смесена фолклорна група „С песните на България”- песенен автентичен фолклор

Театрални състави (*кратко описание*);

- Детска куклено-театрална студия „Лудите маймуни” - 8 деца участия в годишната програма на читалището, местни и национални фестивали и доброволчески инициативи

Танцови състави и *групи /битови/* (*кратко описание*);

- Детски танцов състав „Родопска китка” - 2 възрастови групи /20 деца на възраст от 7 до 18 години/ - български народни танци. Участия в годишната програма на

читалището, международни, национални и регионални конкурси, фестивали, събори и др. Включване в доброволчески програми и концерти;

- Клуб по народни хора „Мераклии“

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (**кратко описание**); **няма**

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (**кратко описание**);

- Детски хор „Звънчета“;
- Дуо „Класика“ - клавирно дуо;
- Група за стари градски песни „Еделвайс“;

Други (кратко описание)

- Рок група НИКС

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. **през летните месеци.**

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на региона.

7. Нематериално културно наследство - съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища -България“

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

- Работа по проекти , осигуряващи европейско и др. финансиране – активни програми на НФК към Министерство на културата, който подкрепя на национално ниво създаването, развитието и разпространението на българската култура и изкуство в страната и чужбина.
- Новата програма „Творческа Европа“ (2021-2027), която от началото на 2014 г. обединява подпрограма „Със своите три подпрограми – „Култура“, „МЕДИА“ и и междусекторното направление и има за цел да:
 1. засили артистичното и културното сътрудничество на европейско ниво;
 2. насърчи конкурентоспособността, иновациите и устойчивостта на европейския аудиовизуален сектор;
 3. насърчи междусекторни иновационни и съвместни действия, включително подкрепа за медийна грамотност, независима и плуралистична медийна среда за новини.

За периода 2021-2027 г. бюджетът на програмата възлиза на 2,44 милиарда евро, в

сравнение с 1,47 милиарда евро за 2014-2020.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището - място за учене през целия живот.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволството.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Планувани 5 заседания на читалищното настоятелство и през м. ноември 2023 г. – Отчетно- изборно събрание

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН 2023

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	175 г. от Рождението на Христо Ботев- бълг. нац. герой, революционер , поет и публицист- изложба на книги и негови произведения	Библиотека „Д. Македонски”	06.01.2023
	160 г. от рождението на Алеко Константинов- бълг. писател, общественик, сатирик и пътеписец- изложба на книги и негови произведения	Библиотека „Д. Македонски”	13.01.2023
Февруари	90 год. от рождението Никола Примовски- фолклорист, етнограф, и публицист, роден в град Смолян- изложба	Библиотека „Д. Македонски”	17.02.2023
	Сирни заговезни в Устово- гонене на злите духове		26.02.2023
	„Бели и червени”- работилничка за мартенички, съместно с деца от училище и детска градина	Библиотека “Д. Македонски”	28.02.2023
Март	Тържество по повод националния празник на България 3-ти март	Площад Възраждане”	3.03.2023

	<p>“Юбилеен концерт - 80 год. от рождението на Доц. д-р Христо Гиневски” – дългогодишен Председател на читалището, писател, преподавател, краевед и общественик и връчване на наградите от Първи краеведски конкурс “Христо Гиневски “</p>	<p>Зала „Николай Карагяуров”</p>	<p>09.03.2023</p>
Април	<p>“Концерт за класическа и популярна музика” – участие на читал. състави и гост музиканти</p> <p>“Конкурс за най- добра рисунка на тема Великден и най- красиво великденско яйце”- конкурс за деца</p> <p>Празничен Великденски концерт «Цветове»</p>	<p>Зала „Николай Карагяуров</p> <p>Библиотека “Д. Македонски”</p> <p>Зала „Николай Карагяуров</p>	<p>04.04.2023</p> <p>12 -20.04.2023</p> <p>20.04.2023</p>
Май	<p>По повод 11 май – “Ден на библиотекаря” – Инициатива “Библиотечна седмица за записване без библиотечна такса / активна кампания за набиране на нови читатели/”.</p> <p>“На чаша чай с творчеството на писателят – родопчанин Светозар Казанджиев и акцент върху книгата му “Най-сървено”</p> <p>Празнично хоро по повод 24 май</p>	<p>Библиотека “Д. Македонски”</p> <p>Библиотека “Д. Македонски</p> <p>Площад „Възраждане”</p>	<p>11-18.05.2023</p> <p>16.05.2023</p> <p>24.05.2023</p>

Юни	“Да се забавляваме” – 1-ви юни, ден на детето – детска театрална постановка и игри на открито	Площад „Възраждане”	01.06.2023
	“Лятно училище за деца”	Библиотека “Д. Македонски	19-30.06.2023
	Годишна продукция на детска музикална школа	Зала “Ат. Илчевски”	21.06.2023
Юли	“Ежегоден регионален преглед на старата градска песен “- участие на състави от областта	Зала „Николай Карагяуров”	06.07.2023
Август	Концерт на група “НИКС и Приятели”	Площад „Възраждане”	24.08.2023
Септември	„Библиотеката – дом на книгата“-“Добре дошли деца от 1-ви клас” – /инициатива за деца/запознаване, беседа и разходка в библиотеката	Библиотека “Д. Македонски”	26.09.2023
Октомври	“Празничен фолклорен концерт – 20 години Детски танцов състав “Родопска китка”	Зала „Николай Карагяуров”	19.10.2023
Ноември	“Ден на народните будители” - концерт, посветен на Стефан Карагяуров – активен читалищен деец и общественик	Зала „Николай Карагяуров”	01.11.2023

Декември	“Конкурс за най - красива сурвачка и есе на тема “Моята вълшебна Коледа”	Библиотека “Д. Македонски	01.12.2023
	Запалване светлините на коледната елха.	Площад „Възраждане”	14.12.2023
	“Коледа, весела коледа “- празничен коледен концерт с участие на читалищни състави	Зала „Николай Карагяуров”	14.12.2023

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
 - Честване на 3-ти март - 145 години от Освобождението на България
- инициатива от международно и национално значение:
 - Участие в Нац. събор на народното творчество и животновъдство- Рожен, 2023
- участие в international festival;
- участие с проект Мобилност към НФ”Култура”, към Министерство на културата; - участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите: - участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”:
- инициране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания - доброволчески инициативи:/ седмицата на гората- почистване на еко- пътеки и туристически маршрути;
- подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове - 147, почетни членове - 3, колективни - 5,
- събран членски внос;
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви, фестивали и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- проведени събрания - общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища ;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос.;
- Финансиране от спечелени проекти ;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2022 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Кирил Маджаров-1866” е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2023 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Смолян.

Изготвил: Николай Даритков
Председател на НЧ “Кирил Маджаров-1866 ” гр. Смолян

